

Змъюве-Дилове и Змъюве Грамады, дѣ ся виждажть каменныя голѣмы натрупаны нѣкогашь отъ чловѣшкѣ ржкѣ, и кои сѫ подобны на описаемы тѣ друидски долмы, *dolmes*.

Простонародие то же ходи по тѣхъ мѣста на поклонение или за изцѣленіе отъ нѣкаквы си недѣгы и болесты, какъ то за *изслѣхнѣли* ржцѣ, крака и други.

Вѣрважть юште чи Змѣюве тѣ, Змѣици тѣ, Само-диви тѣ, и Горски тѣ Диви были прѣдстатели и прѣдстательки юнакамъ и пастухамъ; а най-паче онимъ кои знаѣть да свирѣть добрѣ съ гайдж или съ гайдж мѣшици, съ свирки и други; въ тѣхъ даже ся и залобвали по нѣкогашь Змѣици тѣ и Горски тѣ Диви!

Въ народны тѣ ин стары пѣсни, а най-паче въ прикаскы тѣ, Змѣюве тѣ и Змѣици тѣ, какъ то и Само-Диви тѣ, описважть ся въ подробноеть, какавъ видъ сѫ имали, каквы дрѣхы носили, каквы свадбы правили, въ каквы колесницы ся возили, каквы коние сѫ ъздили и каквы дарбы имъ приносиль народъ.

Старци и баби, въ Былгариѣ, ходиже юште до днѣсь тайничко та приносихъ приноси и жъртвы прѣдъ нѣкои си дѣрвета и каменныя, а най-паче подъ стары гѣбры и подъ голѣмы дѣрвета, и кату сѣднажть та ся понадѣжть и си попињть, казважть, по христианско изражение, чи ходили та си чѣркували!

Друиди тѣ, какъ то и выше казахме, употреблявали дѣбоваи имила, *guê de chêne* за свято и вселѣковито нѣшто. Тии иж брали прѣдъ Декемврия мѣсца на новаж тѣ си годинѣ. Главный Друидъ ся е качвалъ на дѣба и отрѣзваль иж съ злато сѣрпче (косѣрче), други же попове сѫ иж поѣмали отъ доль съ страхопочитание и на новаж годинѣ иж раздавали народу. Тии вѣрвали чи имила е прѣдухранитъльно нѣшто отъ всѣко умайванье, вѣлшество и отъ отроваж (іадъ, зехиръ турс.); цѣрь кой причинѣвалъ чадородие, очистительна вода, съ єднаж рѣчъ всецѣлебно лѣкарство!

Имила ся ражда по сичкѣ-тѣ почти дѣрвета зимъ и тіа е бобончици на клончета жълтобѣлизнявъ цвѣтъ (шаръ) имьюшта. Живѣюштии по горски тѣ мѣста Былгари сѫ увардили най-млого и до сега сѫшты тѣ вѣрваныя за неїж кои то сѫ имали и стари тѣ Друиди.

Тии иж берожть дѣйствительно прѣдъ Декемврия мѣсца; а по высокы тѣ вѣрхове на дѣрвета та, дѣ не могожть да ся качиже, фырлажть съ пушкѣ и иж сѣбарижть доль. Дѣвици тѣ и млади тѣ жени иж носиже натжкнѣтж на главы си, почитающти иж за най-добрѣ накыть; безчадни (лови) жени иж пињть да добыжть ушъ чада; недѣгави иж пињть за изцѣленіе отъ недѣгы тѣ си, а най-паче вмѣсту учиститьлнѣ (слабитълнѣ) водж иж